

Neovida

Evelyne Smeyers

Woord kanker dat valt...

- Ontwrichting
- Angst
- Zeer veel onzekerheid
- Verlies

Quote

“Misschien angst en onzekerheid ja, in ieder geval. Niet zozeer angst voor de ingreep, maar toch wel onzekerheid eerder in de lichamelijke noden die achteraf gaan komen. Angst ook wel een beetje, in de zin van is dit het einde van een verhaal, is dit het begin van een verhaal? En de volgende fase, zitten er eventuele uitzaaiingen of waar staan we binnen 3 of 4 jaar? Dus ja, dat is toch wel zeker en vast.”

Kanker krijg je (gelukkig) niet alleen

- Extra gezinslid
- Nieuwe relatie aangaan met de persoon en de ziekte
- Partner even grote kans op psychische belasting: “met twee ziek zijn”
=> voelen ook angst
- Bij ruzie met partner vaak hetzelfde voelen: onmacht

Diagnose

- Heel vatbaar voor informatie
- Samen aanwezig zijn vergemakkelijkt het vinden van een gemeenschappelijke grond in gesprekken achteraf
- Directe uitwisseling van informatie geeft lagere angstscores; minder vertellen lijkt niet noodzakelijk te beschermen

'Ohla, we zijn hier niet alleen
figuranten, wij zijn als gezin
mee kankerpatiënt'

De diagnose die valt en dan...

- Sommigen meer nood om te praten, anderen willen zich juist terugtrekken
- In schulp kruipen kan ongerustheid bij partner uitlokken
- “Elkaar sparen”
- Verschillende manieren om steun te bieden
- Partners hebben neiging zich groot te houden en zichzelf weg te cijferen voor de pt.

- Machteloosheid voelbaar als partner
- Reactie van partner:
  - Afhankelijk van communicatie met elkaar als koppel, eerder moeilijke periodes overwonnen, introvert/extravert, ...
- ➔ soms hechtere relatie; soms juist kwetsbare punten die naar boven komen

Verbinden <-> elkaar niet vinden

KANKER

Miscommunicatie
Interpretatie
Gedachten Lezen
Elkaar sparen

Na de eerste slag...

Cystectomy/chemotherapie...

- Angst voor wat operatie zal teweegbrengen -> lichamelijk, psychisch...
- Verschillende coping
- Gezin leeft mee op ritme
- Routinetaken eisen opnieuw meer hun plaats op voor de partner: beide combineren

Verschillende reacties van pt.

- “Ja, ik ben van nature, ben ik een, hoe moet ik dat zeggen, ik kan alles heel goed relativeren, ja? En als het zo is, dan is het zo, en oké dan, ik kijk naar de positieve kant, en ik ga niet... Ik ben van nature uit niet iemand die zegt van ‘ja, het is hier gedaan, binnenkort steken ze mij hier in de grond’. Ben ik helemaal niet.”
- “Ja, gaat men dubben en zitten piekeren, dat lost niks op, dan wordt ge van boven nog ziek hè. Ge moet de realiteit nemen gelijk het is en als het zo moet zijn moet het zo zijn. We moeten er gewoon nuchter en eerlijk in zijn hè. Panikeren voor iets dat er nog zou kunnen komen, dat helpt niks hè. Je moet zelf realistisch zijn in sommige dingen.”

“Wij gaan nog graag op reis, we drinken graag, we genieten van het leven en als we dat met twee kunnen doen is dat beter dan alleen. Ik ga me niet laten beïnvloeden door die ziekte maar ja, je weet nooit hoe het de volgende maand gaat zijn. Een positieve instelling is heel belangrijk, als je de moed verliest en een depressie krijgt wordt het erger.”

Reacties van partner...

- “ Ik heb angst van de nazorgen na de operatie. Je weet nooit wat komt er na de operatie, de ene mens is sterker dan de ander.”
  - “Ergens mee omgaan van dien aard (=mogelijke urine-incontinentie van partner) is voor mij niet evident omdat ik daar niet goed in ben. Dus ik denk daar gewoon niet aan, dan. We zullen wel zien wat de tijd brengt hè. Ja. En dan lossen we dat ook wel op.” “Maar mijn karakter is ook zo, ge neemt het aan. We gaan ervoor, we gaan niet in een hoek gaan zitten, ‘het is allemaal gedaan’. Ja eigenlijk niet op dit moment. Ik ben zo een van, laat het maar gebeuren en dan lossen we het op. Gewoon doordoen, dat ben ik.

Reactie van partner...

“Ja, het is toch wel een beklijvend proces. Ik heb wel een mentale onrust, de onrust wijkt niet, het is latent aanwezig. En dat vermoeid, dat is iets wat mij enorm vermoeid maar ja, ik werk toch, ik ben een bezige bij. Ik ben thuis maar ik ben wel altijd bezig met kleine projecten, ja.”

OPST-traject OLV-ziekenhuis

- **Verpleegkundig specialist**= rode draad!
  - Kennismaking
  - Info werking
  - Overlopen opname
- **Maatschappelijk assistente**
  - Revalidatie
  - Thuiszorgdiensten
  - Praktische afspraken
- **Psycholoog**

“Kanker is als een schaduw. Soms groot, soms klein, maar steeds aanwezig.”

Na de behandeling/na de operatie

*oude leven opnemen onder
nieuwe omstandigheden*

Na de behandeling ...

- Omgaan met controles / angst voor hervat
- Toekomstperspectief inschatten
- Zelfbeeld en identiteit/ intimiteit-seksualiteit
- Reïntegratie: evenwicht zoeken
  - Thuis: partner, eventuele kinderen, huishouden, rolverdeling, territoriumkwesties, ...
  - Werk: norm halen, beperkt geduld van omgeving, faalangst, schuldgevoelens, ...
  - Sociaal: (intieme) relaties, vriendschappen, kennissen, terug actief zijn, zwarte gat opvullen...

Reactie van pt. : na behandeling

“(denkt even na)....Dat ik mijn partner tekort doe in deze situatie, dat is mijn grootste zorg. Lichamelijk of gezondheid dat baart me absoluut geen zorgen in, daar ben redelijk ik gerust in. Alleen het feit dat na die operatie, het feit dat ik tekort doe aan mijn partner, dat is eigenlijk mijn grootste zorg.” “Op dit ogenblik wat mij eigenlijk zorgen baart, zorgen is een groot woord, vervelend is, is het urineverlies dat nog altijd niet 100% opgelost is. De leeftijd zal er wel voor een stuk tussenzitten maar het zal toch wel heel wat aangener zijn mocht dat op zijn minst verbeterd kunnen worden.”

- Seksualiteit wat op achtergrond na diagnose van blaaskanker en neo-blaas
  - Vlak na operatie vooral nood aan emotionele verbondenheid/intimiteit
    - Moeilijk praten hierover als er verschillende noden zijn

Om te eindigen...

“Voor de ziekte leek ALLES belangrijk. Nu weet ik dat maar één ding belangrijk is: je gezondheid. Ook tijd maken voor je gezin is belangrijk. Je ziet plots wat echt waarde heeft: kleine dingen, je familie, jezelf.”

Bedankt voor jullie aandacht!

